

Nu börjar vi bygga station Järla

Information om arbetet med spårtunnlar och stationen under jord

Arbete både under och ovan jord i Järla

Hej! Jag är projektchef för utbyggnaden av Blå linje till Nacka och de nya tunnelbanestationerna Sickla, Järla och Nacka. Under hösten får arbetet i Järla ny fart.

Tunnelbanans Blå linje ska förlängas från Kungsträdgården via de nya stationerna Sofia och Hammarby kanal till Nacka. I Nacka bygger vi stationerna Sickla, Järla och Nacka. När tunnelbanan står färdig kommer du att kunna resa mellan Nacka och T-Centralen på 12 minuter – utan byten!

Blå linje till Nacka ska gå helt under jord. Därför behöver vi borra och spränga tunnlar nere i berget. Det kommer att märkas när vi bygger, men inte överallt och inte hela tiden.

Det händer i Järla

I Järla har vi sprängt oss ner till stationsläget 25 meter under marken. Totalt 800 meter tunnel har sprängts ut. Inom kort börjar arbetet med plattformsrummet och spår-tunnlar i två riktningar, mot station Sickla i väster och station Nacka i öster. Hittills har vi tagit ut cirka 30 procent av det berg som ska sprängas bort innan bergarbetet för station Järla är klart. Borrningar och sprängningar planeras pågå till och med år 2024.

De kommande åren arbetar vi även ovan jord, med till exempel schakt för rulltrappor och hissar samt betongarbeten. Du kan läsa mer om våra arbeten på sidan 4.

Du som bor eller vistas i området påverkas på olika sätt när vi bygger. Trafiken leds om och buller, stomljud och vibrationer uppstår när vi borrar, spränger och gör andra sorters byggarbeten. Vi har även många transporter till och från våra arbetsområden.

Vi som bygger

Det är vi på Region Stockholm som är byggherre och ansvarar för utbyggnaden. Arbetet i Järla görs av entreprenören CRTG Engineering på vårt uppdrag. CRTG anlitar även underentreprenörer som kommer att arbeta i området.

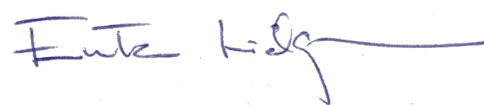
Kontakta oss med frågor och funderingar

Vi vet att utbyggnaden av tunnelbanan kan vara påfrestande och vill tacka för tålamodet med arbetet så här långt. Om du har frågor och eller upplever störningar så vill vi gärna att du kontaktar oss via SL Kundtjänst. De ser till att du får svar från den som är bäst lämpad. Du kan ringa 08-600 10 00 eller fylla i ett kontaktformulär på nyatunnelbanan.se.

Mer information

Du kan alltid hitta senaste nytt om våra arbeten på nyatunnelbanan.se. Under hösten 2022 kommer vi också att bjuda in till öppet hus för att berätta mer om tunnelbanans utbyggnad. Håll utkik i brevlådan och på vår webb.

Med vänliga hälsningar

Erik Lindgren
projektchef Blå linje till Nacka

Blå linje till Nacka och Söderort

Nu förlängs Blå linje från Kungsträdgården till Nacka och Söderort. Totalt byggs 11,5 kilometer ny tunnelbana under jord, sex nya stationer och en ny plattform under Gullmarsplan. När Blå linje byggs ut blir

dagens Gröna Hagsätragen en del av Blå linje. Den nya tunnelbanan ligger djupt under mark för att komma under Saltsjön mellan Kungsträdgården och Sofia. Globen och Enskede gård ersätts av en ny

station under jord i Slakthusområdet. I Nacka bygger vi tre stationer: Sickla, Järla och Nacka. Hela sträckan byggs under jord.

Följ oss på Facebook

Följ utbyggnaden på vår Facebooksida *Nya tunnelbanan, Region Stockholm*. Här vänder vi oss främst till alla som bor eller jobbar där tunnelbanan byggs ut.

Vad tycker du om oss?

Nu kan du som bor, jobbar eller rör dig nära våra arbeten tycka till i vår enkät. Skanna koden eller läs mer på nyatunnelbanan.se/nacka

Intensiv byggtid väntar i Järla

De kommande åren kommer arbetet med nya tunnelbanan i Järla att pågå både ovan jord och långt nere i berget. Borrningarna och sprängningarna fortsätter och vid de framtida entréerna behövs ett nytt arbetsområde.

Inom kort börjar arbetet med ledningsomläggningar vid de framtida entréerna. Vi gräver upp marken och flyttar ledningar för att därefter kunna bygga biljetthall och rulltrappsschakt. När ledningsomläggningarna är klara kommer ett nytt arbetsområde att hägnas in mellan Värmdövägen och Birkavägen (det vänstra, större gulmarkerade området på kartan).

Arbete ovan jord

Under hösten börjar även arbetet med biljetthall och rulltrappsschakt på arbetsområdet mellan Värmdövägen och Birkavägen. Vi arbetar oss ner från markytan genom grävning, spontning, borrhning och sprängning, för att så småningom ansluta till tunnelbanans utrymmen 25 meter under marken. I samband med det börjar betongarbeten som också ingår i stationsbygget de närmaste åren.

Sprängningarna fortsätter

Under marken fortsätter vi att borra och spränga ut spårtunnlar åt två håll, mot station Sickla i väster och station Nacka i öster. Borrhningarna och sprängningarna för spårtunnlarna planeras pågå till och med år 2024.

– Störningar från borrhningar och sprängningar kommer att vara mest påtagliga för dem som befinner sig närmast

arbetet, berättar Lars Martinsson, delprojektledare för station Järla.

Du kan följa tunnelarbetet och se hur långt vi har kommit med sprängningarna på en karta på vår webbplats: nyatunnelbanan.se/nacka. Mark- och bergarbetet i Järla kommer att pågå i cirka 2 år och därefter ska stationen byggas klart både ovan och under jord.

Lars Martinsson, delprojektledare

Trafikpåverkan vid Birkavägen

Under hösten stängs en kortare sträcka av Birkavägen av för bil- och busstrafik i minst 2 år. Avstängningen omfattar Birkavägen längs med tunnelbanans arbetsområde (se karta). Infart till Birkavägen kommer istället att vara möjlig via Blomstervägen och Borgvägen. Gång- och cykeltrafik kommer att kunna trafikera hela Birkavägen under byggtiden. Vi kommer att återkomma med mer information och tidpunkt för avstängningen så snart det är möjligt.

Information om alternativa resvägar med buss kommer att uppdateras på sl.se inför avstängningen. Du kan även få information via SL Kundtjänst, 08-600 10 00.

Tidplan

- **Sprängning av biljetthallar och tunnlar:** 2022–2024
- **Inredning och installation av till exempel rulltrappor och hissar:** 2025–2027
- **Bana, el, signalsystem och telesystem:** 2027–2028
- **Testkörning:** 2028–2030
- **Trafikstart Blå linje till Nacka:** 2030

Torn upp till ytan skapar bra klimat under jord

Här och var längs med alla nya tunnelbanesträckor kommer ventilationstorn att sticka upp. En del är höga, några låga – och ibland syns bara ett galler i marken.

Ventilationstorn leder luft mellan tunnelbanan och markytan. Det skapar en behaglig och trygg miljö för alla som reser med tunnelbanan.

Det som sticker upp ovan jord utformas oftast för att smälta in i stadsmiljön. Och för alla som vistas under jord har tornen en stor betydelse.

Mindre dragigt under jord

– När tågen kör i tunnarna skapas ett lufttryck. Tack vare ventilationstorn kan vi till exempel styra luftflödet och undvika att det blir dragigt i stationsutrymmena under jord. En trevligare miljö för alla som reser med tunnelbanan helt enkelt, säger Jan Skagerström, sakkunnig inom vvs hos Region Stockholm.

Det kallas för tryckutjämning och lösningen finns

redan i dagens tunnelbana. Det finns också torn som leder in eller ut luft för att ventiler tunnelbanan. Oavsett funktion kan de utformas för att passa in i stadsbilden.

– De kan vara höga eller låga, integrerade i en fasad eller som ett galler i marken, säger Jan Skagerström.

Hem för fåglar och insekter

Längs med nya tunnelbanan byggs det också flera torn som har en utformning som sticker ut. Mellan Barkarbystaden och Akalla kommer ett ventilationstorn även att fungera som ett fågeltorn. Och på den gamla kolerakyrkogården nära

Jan Skagerström, sakkunnig vvs

Det här ventilationstornet leder ner till Blå linje i Akalla. Det kommer att få fler funktioner när Blå linje till Barkarby byggs ut här.

Gullmarsplan blir ett ventilationstorn hotell för insekter.

Kan luften som kommer ut från tunnelbanan vara skadlig att andas in?

– Nej, det behöver man inte oroa sig för. Ventilationen är dimensionerad för att klara miljökraven både nere på plattformen och när luften släpps ut ovan jord. Halterna av partiklar är låga och sprids fort när det kommer ut, säger Steve Persson, hållbarhetschef för nya tunnelbanan.

Illustration: White/Region Stockholm

Oftast byggs ventilationstornen för att smälta in i stadsmiljön. Men det finns undantag. Ett fågeltorn mellan Akalla och Barkarby, och ett insekshotell på kolerakyrkogården vid Gullmarsplan, är exempel på ventilationstorn som får dubbla funktioner.

Illustration: Sweco/Region Stockholm

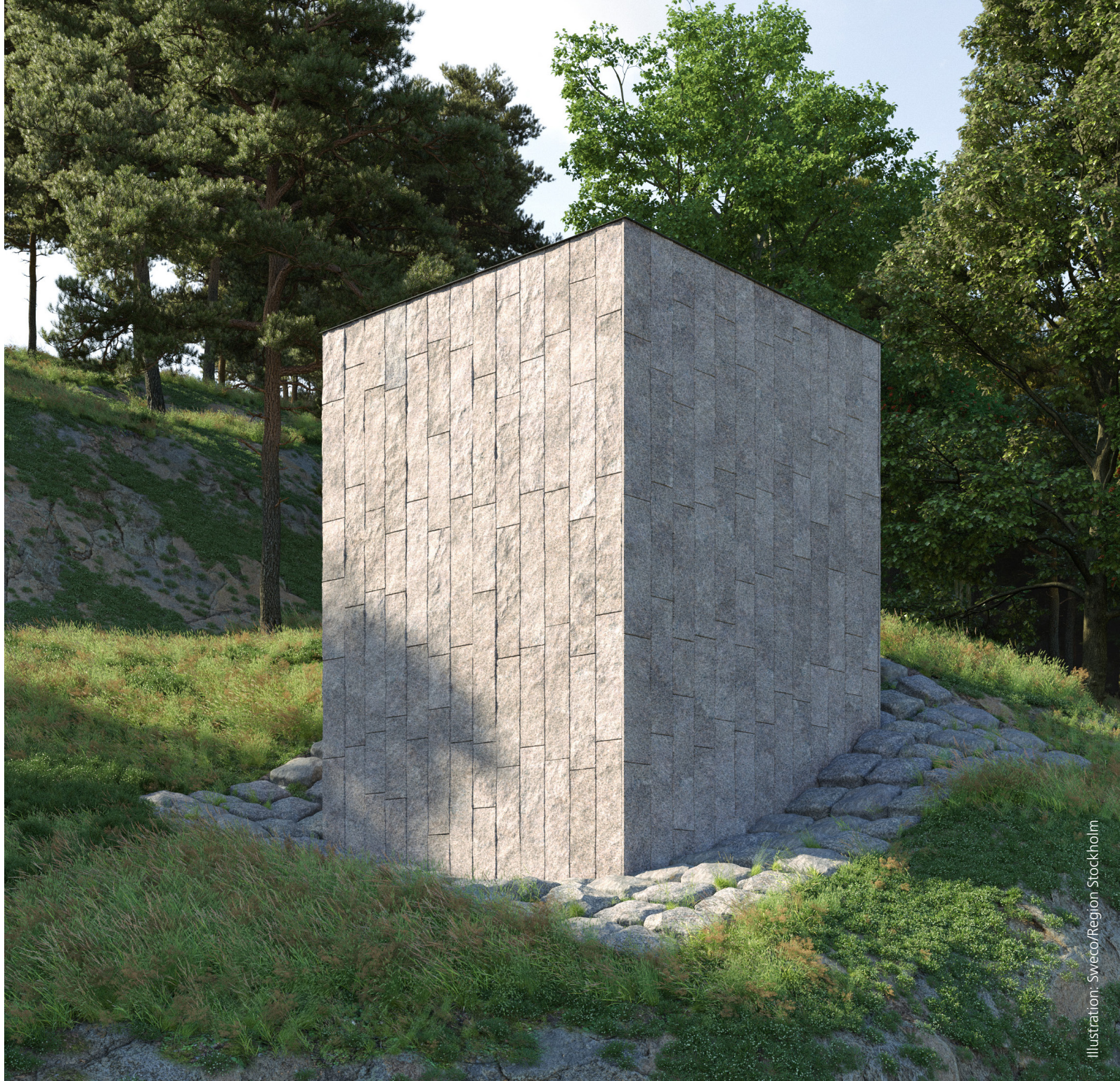

Illustration: Sweco/Region Stockholm

Så här blir tornet i Järla

Bredvid Birkavägen, norr om tunnelbanans entréer, ska ett ventilations-torn byggas. Se kartan på sidan 4.

Tornet föreslås få en fasad i grovhuggen granit. Runt tornets bas planerar vi att återanvända sprängsten från området. Tornet blir fyrkantigt och varje sida cirka 4 meter bred. Eftersom marken lutar sträcker sig tornet mellan cirka

3 och 5,8 meter ovanför markytan. Tornets öppning täcks av ett galler.

Vi har sökt bygglov för tornet och berörda sakägare kommer att informeras av kommunen som en del av bygglovsprocessen.

Så bygger vi

I dagsläget är det inte klart när arbetet med tornet ska börja. När det är dags

börjar vi med att flytta ledningar. Därefter följer arbete med spontning, grävning och borrhning ovan jord. Till sist borrar ventilationsschaktet nedifrån och upp.

Detta arbete omfattar tornets grundstruktur och ska vara klart till år 2024. Utvändigt kommer tornet att byggas klart i ett senare skede.

Så här bygger vi nya tunnelbanan

Fas 1

Arbetstunnlar

För att kunna bygga spårtunnlarna bygger vi först arbetstunnlar från ytan. Arbetstunnlarna används under hela byggtiden. Här transporteras maskiner, personal och bergmassor.

Fas 2

Spårtunnlar och stationer

När arbetstunnlarna är klara börjar vi borra och spränga ut spårtunnlarna, plattformsrummen och utrymmena för till exempel rulltrappor och hissar. Vi bygger också biljetthallar, entréer och andra byggnader som behövs ovan jord.

Arbetsområden

Vid arbetstunnlarna och de nya stationerna behövs arbetsområden. Här inne utförs många olika slags arbeten och här finns även plats för arbetsbodar, material och uppställning av maskiner. Vi hägnar in och skärmar av arbetsområdena med stängsel och plank. Där det går dämpar vi bullret från arbeten och maskiner.

Trafik

Vi kan behöva leda om vägen för gående, cyklister och bilister vid våra arbetsplatser. I så fall visar skyltar vägen. Om våra arbeten påverkar kollektivtrafiken kommer det att finnas information om hur du kan åka istället.

Stomljud i byggnader

Borrningen under jord skapar vibrationer som sprider sig genom berget och hörs i byggnader ovanpå. Detta kallas för stomljud. Hur mycket det låter beror på hur nära arbetena är och hur huset är byggt.

Arbeten under jord

Hela Blå linje till Nackla ska gå under jord. Spårtunnlarna byggs från flera håll samtidigt. Även plattformsrum och utrymmen för rulltrappor och hissar borrar och sprängs ut.

Sprängningar

Sprängningarna orsakar höga men kortvariga ljud. Det hörs mer ju närmare arbetet du är. Du som vill kan bli uppringd eller få ett sms innan vi spränger.

Fas 3

Installationer och tester

Nu är det dags att lägga spår, installera signalsystem, bygga plattformar, montera rulltrappor och hissar och allt annat som behövs i tunnelbanan. Det sista vi gör är att provköra med tåg och att testa alla tekniska system. Sedan kopplas nya tunnelbanan ihop med dagens.

De nya stationerna

Entréerna till våra nya stationer kan ligga i bottenvåningen på ett hus eller i en egen fristående byggnad.

Hissar

Blå linjes stationer Nacka, Gullmarsplan och Sofia hamnar så djupt som 40–100 meter under jord. Där bygger vi stora och snabba hissar. Det innebär en stor tidsvinst jämfört med vanliga rulltrappor och hissar.

Konst

På varje station har konstnärer och arkitekter jobbat tillsammans för att skapa behagliga miljöer som är lätta att hitta i.

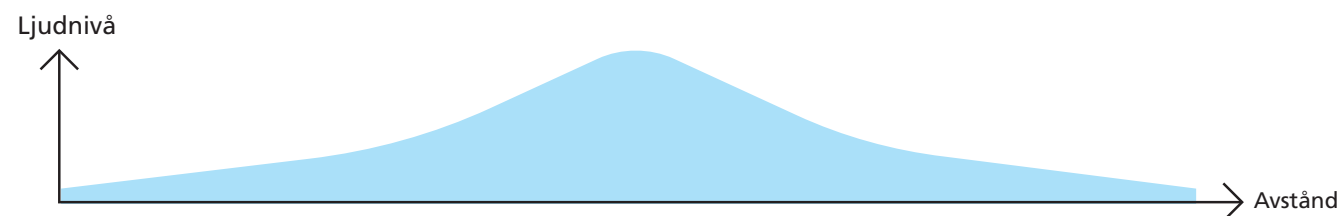
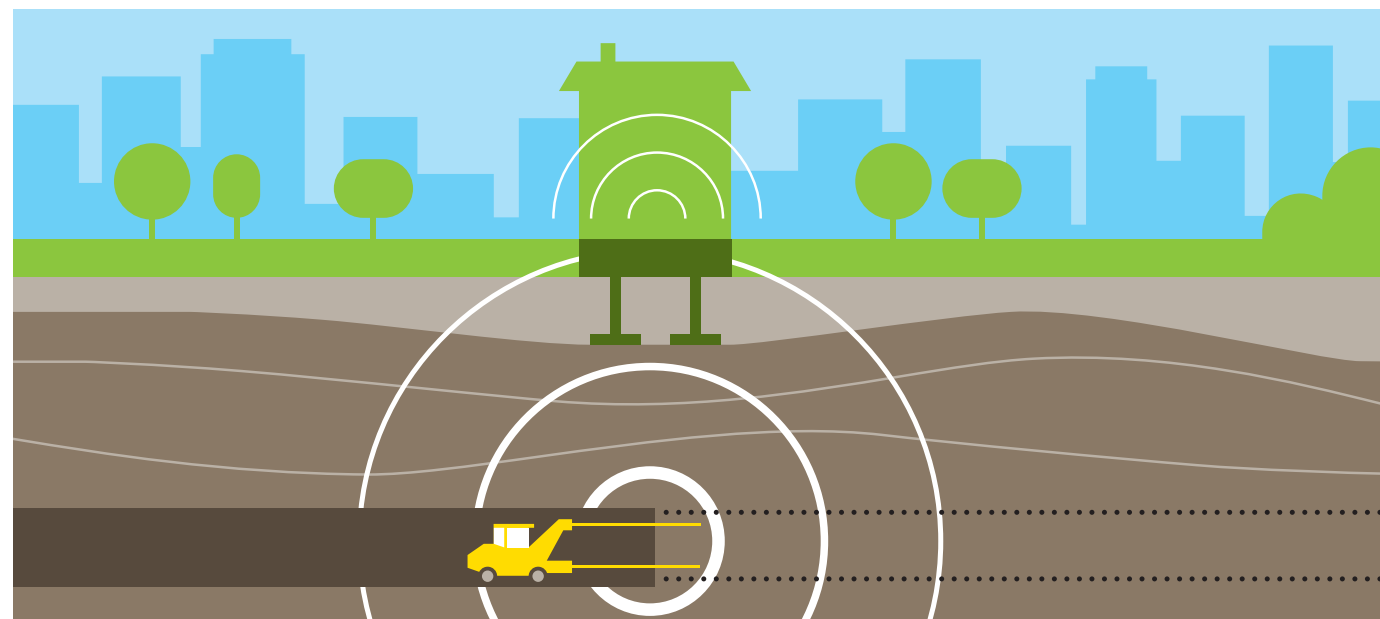
Trafikstart

Nu är nya tunnelbanan klar!

Nu kan du åka direkt från stationerna Nacka, Järla och Sickla till T-Centralen utan byten. Du kan även fortsätta norrut på Blå linje eller byta till pendeltåg och övriga tunnelbanelinjer. Ska du till Söderort byter du enkelt vid Sofia och tar Blå linje mot Hagsätra.

Transporter

Berget som sprängts ut fraktas bort på lastbil, på så stora vägar som möjligt. Vi undviker transporter i rusningstid. Bergmassorna transporteras till mottagningsanläggningar och återanvänds.

Bullrande arbeten får göras vardagar fram till klockan 22. När tunnelarbetet passerar under den byggnad du befinner dig i upplevs ljud och vibrationer som kraftigast. Allt eftersom arbetet förflyttas framåt avtar ljud och vibrationer.

Sena tunnelsprängningar som väcker frågor

Varför vi spränger så sent är en av de vanligaste frågorna vi får om våra arbeten. Den enkla förklaringen är att nya tunnelbanan har tillstånd att göra bullrande arbeten alla vardagar mellan klockan 07 och 22.

– Men det är inget självändamål att spränga så nära klockan 22 som möjligt. Om det funkar skjuter vi gärna den sista salvan tidigare, men det är ett stort pussel som ska gå ihop, säger Aliaa Eddnan Husein, byggleddare.

Olika arbeten pågår dygnet runt

Utbyggnaden av tunnelbanan är ett av de viktigaste infrastrukturprojekten i Stockholmsregionen. Tidplanen är snäv och för att klara den måste arbetet pågå dygnet runt. Sprängningen är en del av en

cykel som flyttar tunneln allt längre in i berget. Efter sprängningen och utvädning av spränggaser måste löst berg som sitter kvar i tunneltaket knackas ner, innan berget lastas ut och fraktas iväg på lastbil. Det här är arbeten som är tystare och därför kan göras sent på kvällen och natten.

– På många ställen har vi inte heller tillstånd att köra ut med tunga transporter från våra arbetsområden annat än nattetid, för att det är så mycket människor och andra fordon i rörelse på dagen. Det är också bättre för miljön att lastbilarna inte fastnar i trafiken, säger Aliaa Eddnan Husein.

Aliaa Eddnan Husein

”Mycket kan hända”

Själva sprängningen går fort, 6–7 sekunder, men kan både låta högt och kännas en hel del om man är i närheten till exempel i en lägenhet i ett hus ovanpå tunneln.

– Det är mycket som kan hända som påverkar arbetet. Om en maskin strular eller ett av hålen som ska laddas med sprängmedel måste rensas – då behöver vi kunna spränga dagens salva ändå, även om klockan närmar sig tio. Annars förskjuts hela tidplanen framåt och byggtiden blir sakta längre och längre, förklarar Aliaa Eddnan Husein.

Ju längre tid man kan jobba under ett dygn, desto kortare blir störningen i veckor eller månader, när fronten på tunnelbygget flyttar längre och längre bort.

Här hittar du mer information

På vår webbplats **nyatunnelbanan.se** har vi samlat all information. Här kan du titta på kartor över utbyggnaden, läsa aktuella nyheter och se var vi arbetar just nu. Du kan också få information på flera andra sätt:

Sms-information

Vi har två typer av sms-tjänster. Informationen vi skickar ut går även att få som ett röstmeddelande till din fasta telefon. Läs mer på nyatunnelbanan.se.

Sms före sprängning

Om du vill få ett sms 30 minuter innan vi spränger, måste du först anmäla dig.

Bygginformation

Innan vi arbetar med störande arbeten nära dig skickar vi sms eller ett röstmeddelande. Det går automatiskt till de mobilnummer och fasta telefoner som är knutna till en adress i det berörda området. Du som har kontantkort eller företagsabonnemang kan anmäla dig för att få bygginformation.

Nyheter i din brevlåda

Du som bor eller arbetar nära våra arbeten får ett nyhetsbrev hem i brevlådan två gånger om året.

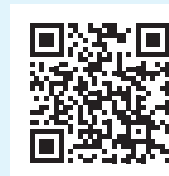
Håll koll på var vi arbetar under jord

På framdriftskartan på vår webbplats ser du var vi ska jobba den närmaste tiden och var vi redan har sprängt klart. nyatunnelbanan.se/nacka-arbeten.

Bygga tunnel – en film för barn!

Följ med ner i tunneln och se när stora maskiner borrar i berget och hur det går till när vi spränger. Vår film för barn förklarar vad som händer och hur det låter, syns och känns. ”Bygga tunnel” och flera filmer finns på vår Youtubekanal youtube.com/nyatunnelbanan

Se filmen!

Facebook

Följ utbyggnaden på vår Facebooksida *Nya tunnelbanan, Region Stockholm*. Här vänder vi oss främst till alla som bor eller jobbar där tunnelbanan byggs ut.

Kontakta oss!

SL Kundtjänst

Vill du ställa en fråga? SL Kundtjänst svarar dygnet runt, årets alla dagar. Fyll i kontaktformuläret på vår webbplats eller ring 08-600 10 00.

Vi gör avstånden mindre när Stockholm blir större

Nu bygger vi ut tunnelbanan så att avstånden blir mindre när Stockholm blir större. Det behövs för att många nya bostäder med bra kommunikationer ska kunna byggas i Järfälla, Nacka, Solna och

Stockholm. Satsningen görs gemensamt av Region Stockholm, Järfälla kommun, Nacka kommun, Solna stad, Stockholms stad och Trafikverket.